



# ŽEROTÍN

**61**

březen 2022  
ročník XIX  
čtvrtletní zpravodaj  
Obecního  
úřadu Žerotín

---

## OBSAH:

- Informace obce - Společenská kronika - Tříkrálová sbírka - Velikonoce - Vánoční zvyky a obyčeje  
- Dějiny školy v Žerotíně - Glosář - Staré žerotínské zvyky a obyčeje  
- Sokol informace z valné hromady
- 



*Jaro už tlučká, foto - ilustrační*

Periodický tisk územního samosprávného celku • Vydává: Obec Žerotín • Žerotín 13, Litovel 784 01, IČO 00299758 •  
Registrováno u MK pod značkou: EČ MK ČR E 17321 • redaktor: Jiří Němec • Redakce mobil: 724 738 032 • email  
redakce: red.zpravodaj@seznam.cz • Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele, do textu autora  
nezasahujeme.

**Uzávěrka příštího čísla: 31. května 2022**



## Informace obce

Na začátku loňského roku, došlo k zásadní změně zákona o odpadech, jehož nedílnou součástí jsou ceny, které se dotýkají nás všech. Stejně jako loni tak i letos jsme nastavili vyhláškou poplatků za svoz odpadu ve výši 400 Kč za osobu trvale hlášenou nebo rekreační objekt. V loňském roce jsme měli slevu na skládkovném ve výši 200 kg na osobu trvale hlášenou. To znamená, že do této výše jsme platili skládkovné 500 Kč za tunu. Co by bylo nad tento limit, skládkovné by se zvýšilo na 800 Kč za tunu. Za loňský rok 2021 nám na jednoho občana vyšlo 188 kg. Na rok 2022 je sleva pouze 190 kg na osobu při ceně 500 Kč/t a při překročení budeme platit drahé skládkovné 900 Kč za tunu. Tyto ceny jsou stanoveny zákonem o odpadech a každým rokem se tyto pomyslné nůžky budou rozvírat více. Do výše uvedených tun se započítává veškerý dopad (vyjma tříděného), tedy i svoz velkoobjemového odpadu.

Z toho tedy vyplývá, že je potřeba co nejvíce využívat nádob na separovaný odpad (sklo, papír, kovy), abychom snížili produkci komunálního odpadu. V obci máme rozmístěny celkem tři tato hnízda, jejichž umístění naleznete na webových stránkách obce v sekci odpady. Pro svozy plastů a nápojových kartonů je možno využít pytlů, které jsou distribuovány mezi občany.

S novým zákonem dochází i ke zpřísnění podmínek ukládání odpadů do skládky. Popelnice s bioodpadem, separovaným odpadem, sutí a jinými odpady, které nemají v popelnici být a do skládky je zákaz některé z těchto odpadů dávat, nebudou svázeny. Taková popelnice bude mít lístek s informací pro občana. Pokud je popelnice teplá, je v ní popel, i když nedo-

utná, nemůže být vyvezena, neboť by odpad ve voze zahořel a s ním i svozový vůz. Občané budou informováni o důvodu nevyvezení vzkazem pod víkem popelnice.

Pokud jste živnostník a podnikáte v provozovně či kanceláři, mějte na paměti, že ze zákona o odpadech máte povinnost třídít odpad a řádně nakládat i s ostatním odpadem. Všechny povinnosti fyzických i právnických osob v oblasti nakládání s odpady upravuje zákon o odpadech. Podle tohoto zákona je původcem odpadů každý, tj. i právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady.

V případě většího množství odpadů kontaktujte oprávněnou osobu – svozovou společnost, tj. firmu oprávněnou k převzetí odpadu podle zákona o odpadech. S firmou uzavřete smlouvu o odstraňování odpadu a ta zajistí přistavení odpovídajících nádob nebo si nádoby zajistíte sami. Vzhledem k tomu, že jste povinni podle zákona odpad třídít, musí být smluvně zajištěno i odstraňování jednotlivých složek vytríděného odpadu. Na každou složku odpadu vám pak firma musí vyčlenit samostatnou nádobu. Pokud produkuje malé množství odpadu můžete pro třídění využít systém obce. Zapojením do využití obecního systému odpadového hospodářství obce Žerotín můžete následně využívat barevné nádoby na tříděný odpad určené pro občany a také běžný svoz komunálního odpadu. V tomto případě je třeba uzavřít s obcí Žerotín smlouvu o využití obecního systému odpadového hospodářství.

Plnění povinností původců odpadů kontrolují pověřené pracovníci obecních úřadů, obecních úřadů

obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a České inspekce životního prostředí. Horní hranice pokut, které mohou příslušné orgány uložit za porušení povinností, se přitom pohybují v řádech milionů (§ 117 a § 118 č. 541/2020 Sb., zákona o odpadech, ve znění pozdějších předpisů). Například v případě, kdy fyzická osoba oprávněná k podnikání nakládá s odpadem mimo zařízení určené pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu, může ČIŽP nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností uložit podle závažnosti případu pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Přímou obecní úřady jsou oprávněny kontrolovat u původců (např. osob samostatně výdělečně činných – živnostníků, s.r.o. a dalších):

- zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a
- zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem o odpadech. V případě zjištění porušení uvedených povinností, tedy při využívání systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem bez písemné smlouvy s obcí nebo v případě nezajištění využití nebo odstraňování odpadů, ukládají obecní úřady pokutu až do výše 300 000 Kč.

### Úhrada poplatků na rok 2022

Nabízíme občanům možnost hradit poplatky za komunální odpad a psy na účet obecního úřadu č. 1801707369/0800. Aby mohly být platby správně přiřazeny, nezapomeňte uvést jako **variabilní symbol číslo popisné**, za které jsou poplatky hrazeny, a **do**

**zprávy pro příjemce** napište vaše **příjmení**. Poplatky na rok 2022 zůstávají ve stejné výši jako v předchozím roce, tj. za komunální odpad 400 Kč/osoba a za psa 100 Kč/pes. Splatné jsou do 30. 6. 2022.

### Třídění odpadu v obci

Celkem bylo vytríděno za období od 1. 10. 2021 do 31. 12. 2021 toto množství v tunách:

Papír:	1,838 t
Sklo:	2,923 t
Nápojový karton:	0,0432 t
Plast	1,500 t
Kovy	3,002 t

Děkujeme tímto všem, kteří poctivě třídí a také vyzýváme ty ostatní, aby se aktivně zapojili, protože jediné tak udržíme nízkou výši poplatku za komunální odpad.

### Nebezpečný a velkoobjemový odpad

**9. dubna 2022 proběhne v naší obci svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu.** Místo a přesný čas svozu bude vyhlášen ráno v den svozu.

### Úhrada zpravodaje

Zastupitelstvo obce na svém za-

sedání dne 14. 12. 2021 rozhodlo, že již nebude zdarma obecní zpravodaj distribuovat mezi občany. Přistoupilo k tomu na základě úpravy cen ze strany tiskárny, kdy jeden výtisk zpravodaje o počtu 8 stran nyní vychází na částku 34,30 Kč. Při počtu 12 stran je cena 36,77 Kč za kus. Výdaje obce jsou však daleko vyšší, protože je nutné připočítat ještě náklady spojené s přípravou zpravodaje a jeho zpracováním pro tisk. Dále byl zjištěn ze strany některých obyvatel obce nezájem číst informace uvedené ve zpravodajích. Proto zastupitelstvo rozhodlo, že i nadále bude obecní zpravodaj vydáván v elektronické podobě na internetu, kde si jej může kdokoli přečíst, ale k odběru v tištěné podobě se budou muset zájemci na obci přihlásit. Zpoplatněná částka bude ve výši 120 Kč za 4 vydaná čísla v kalendářním roce a objednatel je najde poté ve své poštovní schránce. Takže pokud tedy máte i nadále zájem dostávat obecní zpravodaj do své schránky v tištěné podobě, jak jste zvyklí, bude potřeba uhradit částku 90 Kč za 3 výtisky do konce letošního roku. Můžete tak učinit přímo u nás na obci případně provést bez-

hotovostní platbu na účet číslo: 1801707369/0800, VS číslo domu a do poznámky uvést zpravodaj a příjmení objednatele. Platbu je nutné tedy provést nejpozději do uzávěrky následujícího čísla zpravodaje, která je 31. 5. 2022.

### Pomoc Ukrajině

V naší obci na začátku měsíce března proběhla materiální sbírka na pomoc Ukrajině. Podařilo se vybrat spoustu potřebných věcí. Děkuji tímto občanům, kteří jakkoliv přispěli a zejména panu Jiřímu Němcovi ml., který nám pomohl zavést sbírku do Olomouce na sběrové místo. Na pomoc Ukrajině dále proběhla finanční sbírka Charity České republiky. Děkuji všem, kterým není lhostejný osud Ukrajiny a do sbírky přispěli.

*Venský Robert, starosta obce*

## Společenská kronika

**Jubilanti:** Markéta Sitová, 95 let

*Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.*

## Tříkrálová sbírka

Po kovidové roční pauze proběhla v lednu nejen v naší obci tradiční tříkrálová sbírka. Tedy, ne, že by se vloni nevybíralo, ale kvůli zdravotním omezením nechodili koledníci dům od domu. Letos to již možné bylo. Nutno říci, že se naši spoluobčané „pochlapili“. **Bylo vybráno 20 036,-korun** a to je zatím nejvyšší částka.

Koledníci letos měli krásně sladěné hlasy a bylo milé jejich zpí-



vanou koledu poslouchat. Možná i to ovlivnilo některé dárce a tak nějakou tu korunu přihodili. Ať tak nebo tak, všem, koledníkům i dárčům moc děkujeme. Vybrané finance budou bezpochyby použity pro potřebné. A že jich je dost, o tom snad nikdo nepochybuje.

Ještě jednou velké „Děkujeme.“  
*Jiří Němec*

## Křesťanské Velikonoce

Velikonoce jsou největším svátkem křesťanů. Během Zeleného čtvrtka, Velkého pátku, Bílé soboty a neděle vzkříšení si věřící připomínají umučení a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Přinášíme přehled a informace o význam hlavních událostí nadcházejících dní, které utvářejí naši kulturu již po víc než tisíc let.

**Popelční středa – 2. března – konec masopustu a začátek půstu**

**Květná neděle – 10. dubna – začíná svatý týden, příjezd Ježíše do Jeruzaléma**

**Modré pondělí – 11. dubna – nenáboženský tradiční název**

**Žluté úterý – 12. dubna – nenáboženský tradiční název**

**Škaredá středa – 13. dubna – připomínka Popelční středy**

**Zelený čtvrtek – 14. dubna**

Výraz Zelený čtvrtek pravděpodobně souvisí s německým výrazem greinen (n. grienen) s významem plakat, naříkat. Změnou hlásek vzniklo pojmenování Gründonnerstag, což se do češtiny přeložilo jako Zelený čtvrtek.

V dopoledních hodinách slaví v každé diecézi biskup s kněžími z celé diecéze mši svatou, při níž se žehnají oleje, které budou používány celý rok při udílení svátostí. Kněží zde také obnovují své kněžské sliby.

Večer se slaví mše svatá na památku Večeře Páně. Připomíná se při ní Poslední večeře, kdy Ježíš ustanovil eucharistii. Na památku Ježíšova gesta, který při večeři také umyl nohy apoštolům, také kněz nebo biskup umývá nohy některým věřícím. Během mše často přestávají zvonit zvony (viz lidové rčení „zvony odlétají do Říma“) a hrát varhany až do sobotní večer-

ní bohoslužby.

Při bohoslužbách se až do soboty místo zvonků používají tzv. klapače. Na vesnicích se často konalo hrkání na připomínku Kristových pašijí.

**Velký pátek – 15. dubna – umučení Páně**

Velký pátek je dnem, kdy si věřící připomínají Kristovu obět na kříži. Současně se jedná o den pokání a postu (věřící nejedí maso a mohou se do sytosti najíst pouze jedenkrát za den). Na Velký pátek se neslaví mše, nýbrž bohoslužba na památku Umučení Páně. Ta má ideálně probíhat kolem 15. hodiny, kdy Ježíš zemřel, čas však může být i jiný.

V začátku bohoslužby se kněz v tichosti ukloní a lehne si na zem tváří k zemi. Gesto vyjadřuje pokoru člověka „pocházejícího ze země“ i zármutek a bolest z Kristova umučení. Během bohoslužby se čtou nebo zpívají pašije a modlí se za celý svět, protože Kristus zemřel za všechny. Věřící také uctívají kříž.

Na Velký pátek je zvykem modlit se křížovou cestou. Velký pátek je státním svátkem.

**Bílá sobota – 16. dubna – pohřbení Ježíše**

Bílá sobota je dnem, kdy se věřící modlí u Kristova hrobu a přemýšlejí o jeho umučení, smrti a sestoupení mezi mrtvé. Současně očekávají jeho vzkříšení. V tento den se neslaví mše svatá. Až ve večerních hodinách se slaví mše ze zmrtvýchvstání Páně. Název je pravděpodobně odvozen od bílých rouch věřících, kteří jsou v tento den večer křtěni.

**Sobota večer – mše o zmrtvýchvstání Krista**

V noci před nedělí Zmrtvýchvstání Krista se slaví mše svatá. Již ve Starém zákoně si Židé každo-

ročně připomínali noc, při níž byli osvobozeni z egyptského otroctví. Křesťané zde oslavují noc, při níž Ježíš Kristus vstal z mrtvých a osvobodil lidi z hříchu. Odtud plyne název Velikonoce neboli Velká noc.

Mše začíná po západu slunce. V blízkosti kostela bývá přichystán oheň, který symbolizuje světlo Kristova vzkříšení. Věřící se následně odebírají se svíčkami do tmavého kostela, přičemž jdou za rozsvícenou velikonoční svící (paškálem). V kostele se zpívá slavnostní chvalozpěv, který oslavuje Kristovo vzkříšení. Následují čtení z Bible, v nichž se připomíná, co všechno Bůh pro lidi udělal. Během mše bývají křtěni dospělí lidé.

**Neděle - Boží hod velikonoční - 17. dubna - zmrtvýchvstání Krista**

Je největším svátkem křesťanského roku. Mše má slavnostní ráz. Žehnají se při ní také pokrmy, často velikonoční beránek, maso a vejce.

**Velikonoce 2022**

V roce 2022 budeme Velikonoce slavit v dubnu. Velký pátek připadá na 15. a Velikonoční pondělí na 18. dubna.

Lockdown poznamenal Velikonoce v předchozích letech. Lidé se museli rovněž obejít bez koledování, bez návštěv či připíjení se sousedy. Na veřejně dostupných místech se mohli pohybovat maximálně ve dvou, platil i zákaz shromažďování a větších akcí. Nesmělo se do kostela a bohoslužby se vysílaly přes internet. Snad ty letošní svátky budou už zase „po našem“.

*S využitím internetových informací zpracoval Jiří Němec*





## Příspěvek k historii školství v Žerotíně – laický průkopník vzdělávání Florian Žerotín

V létě roku 1867 vypravoval hodnověrný žerotínský stařec **p. Matouš Hamr** z čp. 6, že jeho vzpomínky na vyučování v obci sahají až k době, kdy zde sloužil jako pacholek po řadu let jakýsi nalezenec, jemuž někdo dal jméno Florian. Jelikož neměl žádného příjmení, obdržel přízvisko „Žerotín“, a to samozřejmě podle vesnice, v níž byl nalezen. Jméno **Florian Žerotín** mu zůstalo až do jeho smrti – to byl první působitel v obci, který dbal v rámci svých možností na výuku zdejších dětí. Florian Žerotín narukoval kolem roku 1779 k vojsku, u něhož dosáhl hodnosti desátníka a po třicetileté vojenské službě se kolem roku 1802 vrátil na žádost obce do Žerotína. Zde zastával práci obecního sluhy, zvoníka, pastýře, holiče či polního hlídače,

za což nejčastěji obdržel nějaké naturálie. V zimě, když pastva ustala, se zabýval učením dětí v obecní pastýrně, věnoval se prvopočátečnímu čtení, protože větší, ve čtení pokročilejší žáci, chodili do hnojické školy, a to jen hoši. Jelikož to byl zbožný člověk, učil svoje žáky i náboženství.

**Vlasta Hlúzová**, autorka souborného zpracování historie obce, které vyšlo v roce 2019, klade počátky školství v Žerotíně ke konci 18. století. Ve svém díle „*Z minulosti obce Žerotína*“ poznamenává, že již v době reforem císaře Josefa II., zde učil selské synky i dospělé jakýsi vojenský vysloužilce. Konkrétněji rozvádí, že o tuto službu byl představiteli obce požádán, což by s výše uvedeným vyprávěním Matouše Hamra souhlasilo. Tvzení, že postava Floriana Žerotína

není smyšlená, jak by se na první pohled mohlo zdát, dále významně podporuje zápis v úmrtní matrice obce vedené v letech 1811 – 1914, v níž farář k 19. únoru 1819 zaznamenal úmrtí stejnojmenné osoby – její stáří bylo určeno na 60 let. Nejstarší žerotínský učitel, kterého tak můžeme doložit z žerotínských archivních pramenů, zemřel v obecním domku na č.p. 18, který mu sloužil nejen jako zázemí pro vlastní bydlení, ale i jako prostory k učení, což ve své monografii potvrzuje i badatelka Vlasta Hlúzová.

Florian zvaný Žerotín tak nebyl smyšlenou pohádkovou postavou, která svoji existenci našla ve stařečkových vyprávěnkách, nýbrž jakýmsi laickým průkopníkem vzdělávání žactva Žerotíně.

*Antonín Hampl, starosta želechovický*

## Glosář

Celý dosavadní život jsem žil v přesvědčení, že lidstvo po děsivé zkušenosti se dvěma světovými válkami, je dostatečně poučené a moudré natolik, aby se něco podobného už nikdy neopakovalo. Bohužel, vždy se najdou fanatičtí šílenci, kteří mají moc a neváhají lidstvo vehnat do náruče války, tako jako nyní ruský „car“ Putin. Je neděle 27. února a Putin nařizuje pohotovost svým jaderným silám. Na Ukrajině se bojuje a nikdo netuší, kam se konflikt vyvolaný Ruskem může dostat. Svět protestuje, je v šoku, uvaluje sankce, ale zdá se, že Putina nic nezastaví. Na Ukrajinu je to od nás blíže než z Prahy do Ostravy. To je doslova za humny.

My, obyčejní lidé toho můžeme dělat málo. Nebo také mnoho. Každý z nás může pomoci. Finančním příspěvkem na humanitární kontakta, Hmotným darem pro uprchlí-

ky, kterých jsou v tyto chvíle statisíce.

Už dlouho jsme, jako Česká republika, trnem v oku kremelským pomatencům. Proto je moc dobře, že jsme součástí Nato a EU vůbec. Jen si povzpomínejte, kdo jsou mezi námi ti politici, kteří neustále křičí, jak je třeba z EU vystoupit a opustit i obrannou vojenskou alianci. Nebýt v oné demokratické partě, byli bychom jisto jisté v ruských pařátech.

Přeji si moc, aby válečné běsnění rychle skončilo, aby budoucnost našich dětí nabyla opět veselejších kontur, než děsivé možnosti, že jeden nezodpovědný blázen zmáčkne červené tlačítko...

A nyní to, co jsem měl napsáno ještě před tím, než to začalo.

Zima, konečně jako mnohá předchozí, nemastná neslaná je za námi. Covid s námi do roku 2022 vkrácel už třetím rokem. Zadusil i mnohé z toho mála kulturních

počinů, na které jsme bývali zvyklí. Nesešli jsme se v prosinci u vánočního stromu před školou, nezatančili, protože nejsou plesy. Ani školní ani Sokolský. Div, že se v loni podařily hodové slavnosti a podzimní výstava. Rád bych věřil, že se pandemie konečně vyčerpala a nemoc přejde mezi běžné respirační choroby a nebudeme už dnes a denně zavalováni ve zprávách statistikami o počtech očkovaných, pozitivních, mrtvých... Že skončí nutnost poznávat se jen podle očí...

Pokud tomu tak bude, bylo by fajn, kdyby se zvedla vlna hnána touhou začít v naší obci s akcemi sportovními, ale i kulturními nejen v předchozím rozsahu, ale že se najdou organizátoři, kteří přijdou s novými nápady a iniciativami. Abychom nebyli jen obcí, kterou se projíždí... Aby stálo za to se u nás zastavit.

*Jiří Němec*

## STARÉ ŽEROTÍNSKÉ ZVYKY A OBYČEJE II.

/zvyky a obyčeje při sklizni plodin/

Ing. František Hejnar

Olomouc 2010

### Melozina

„Bábo, a nepletete si Majolenko s Melozinó?“ Chechtal se staré Sedláček, co seděl s fajfkó v jizbě a chtěl uvést bábu do rozpaků...

„E kdepak,“ bránila se stará Capková. „O té Melozině be vám zase muhla vekládat toť Zpěváčka. Já jož nemám sleno.“

„A deť já sem to jož zapomněla, jak to belo,“ bránila se na oko stará Zpěváčka.

„Jenom moc neplkéte a vekládate!“ Pobízely ji přadleny...

„Deť je to jož strašně dávno, co

se to stalo... To snad v Žerotině ešče bévale rytíři, deť si jeden Lucemburk ve Francii veslólzel láska krásné panne. Ten rod snad bel strašně bohaté a vezname nal se v křézových válkách... A ta Melozina s tém Lucemburkem měla sedm senu! Cožpak o to, měť sedm děti, to nebévala spiš žádná zvláštnost. Zvláštni ale belo, že ta melozina snad bela sirénó – mořské pannó. Ale to se nahlas neříkalo...“

„Tetino, a co je to siréna?“ Ozval se dětský hlásek z přítmi u kamen...

„Ach bože, senko, deť to já ani sama nevim! Někdo říká, že je to na pul ženská a na pul reba, jini zas říkale, že je to jakése mořské had s křédlama... Já nevim!“

„A tož, abech to dopověděla,“ pokračovala Zpěváčka, „ten jeji pré ji mosel slébit, že se k ni v soboto večir nikdá nebode dobévat. No ale, vite, jak to chodi. Ledi mo začale donáset, že pré oráži jeho čest a chlapa začla sožovat žárlivost. Snad pré jedná – ze žárlivosti, mečem provrtal dveře, abe viděl do jeji jizbe... A tajemstvi belo na

světě! Chlap oviděl, jak se Melozina máchá v štandlo s vodó... To ale neměl dělat. Melozina s nářkem opostila chlapa e děcka a veletěla otevřenym oknem... Potom pré se ve smotečnim a s nářkem decy objevila, deš nekdo z hrabat omřel...“

„Tetino! A jak muže ta Melozina hvizdat v komině, deš je to polovični reba? Deť be se tam opekla!“ Ozvalo se znova z přítmí kamen.

„No, senko, to belo tak,“ pokračovala stará Zpěváková.

„Kdese za lucemburských králu se povidačke o Melozině dostale až na našo Hanó. Jeji nařikáni pře hvizdání větro posláchale e ledi na Hané a říkávale: Slešite to Melozino? Od těch dob hvizdá e v kominěch. Ale do kominu neleze. Pře dlóhých zemnich večerech se to dobře posláchalo. Ledom na Hané ale bévalo Melozine léto. Otvírale okna a házele ji do větro hrst móke nebo kropice na kašečko pro děcka. Pré se decy otišela...“

A ztichla i stará Zpěvačka. „O přesele začala poklimbávat...“

### Děvčata se bavila, jak mohla

„Dež přadlenám pře předeni tvrdle nohe a bele od sezení cely oklačeny“, tak se tancovalo. Nejoblíbenějším tancem při přástkách býval „kotek“. Tanečnice – a často i tanečníci – chlapci, kteří přišli přadlenám „střisať pazdeří s kléna“, se vzali za ruce a utvořili řetěz. Potom se drobnými „drkotavými krůčky“ proplétali mezi vším, co bylo v jizbě. „Lezle na lave, legáte e trohle“ a často vylézali i oknem ven na dvůr...“

A když byly přadleny po delším sezení „cely rozlámány“, hrálo se třeba na „rechtára – sekanó“. Hru přinesli do dědiny z vojny místní chlapci. Hra připomínala staré vojenské sekání masa. „Maso“ muse-

lo mít zavázané oči a řezník plácl tam, kde se maso nejvíc třepalo... Potom se musel uhodnout řezník, který sekal... Když se to nepodařilo, maso zůstávalo dále masem, po kterém se pleskalo dál...“

Chlapci také děvčatům setřásali pazdeří s klína, aby se jich „chytla svajba“. Někdy se i prapodivně „špásovalo“, až to skončilo ohněm. K podivnému žertování patřilo i podpalování kužele s přízí...“

Při předení předlohy – zvláště ty starší, často zmohla dřímota. Mladé přadleny se tomu bránily a chodily se probírat ven, zvláště když venku napadl sníh nebo tam byli mládenci. A zase se dělaly blbosti. Po sněhu se běhávalo pobosky a také se jím házelo. Někdy se někomu postavil do dveří sněhulák tak, aby se ráno po otevření dveří sníh sesypal až do síně. Někdy se zase mazaly kliky marmeládou...“

### Bavili se i mládenci

Předení, to byla práce úmorná, jednotvárná a nudná. Aby rychleji ubíhala, zpestřovaly si ji přadleny jak dovedly, někdy i za pomoci mláďenců. Ti také přadleny večer na přásky doprovázeli.

A když vyprovodili, „čerti s něma šele“. Hospodář potom ráno často hledal kola od vozů po stromech nebo na střeších. Často stával na „kalenice“ celý vůz! Za dob roboty nebývaly střechy zakryty „kředló“, ale slámou, a tak se po doškových střeších pěkně lezlo, zvláště, když byly porostlé mechem. A co jim to dalo práce! Vždyť ten vůz se musel

celý rozdělat a na „kalenici“ znovu složit! A to ještě kolikrát na vůz něco naložili! Na oje nastrčili chomout a ze starých hadrů „nastrójile nejakyho hastroša“ s bičem v ruce. To potom bývalo ráno kraválu, nadávání a „sakrování!“ Hospodyně zase ráno při poklízení dobytka nemohly najít „potne, škopke a tragače“...“

Tyto „srandičke“ z dob přástek se dlouho udržovaly. Ještě po druhé světové válce leckterému hospodáři, když při výmlatu z pole spěchal po obědě pro další fůru, scházelo kolo od žebříňáku... Někdy se na často používaných místech vozu „na nášeko nebo svořeňo od váh“, objevil při zapřahání koní „šmir“. To potom, když hospodář měl ruce „sám šmir“, bylo slyšet jadrné nadávání a „sakrování“. A schovaní aktéři se spokojeně počechtávali... Takové srandičky nebyly vzácností ještě v roce 1947. Nevázané veselí při přástkách se v řadě vsí přehánělo. Není proto divu, že v roce 1763 byly přásky zakázány. Byly však tak zakořeněny, že zákaz nepomohl...“

O deset let později misionář Jan Kořistka přednášel Marii Terezi o zlořádech při slavení masopustu a na přástkách. Proto bylo jak slavení masopustu, tak přásky znovu zakázány.



Zábava mláďenců při přástkách. V noci dokázali vynést na hřebec střechy celý vůz a tam jej sestrojili





Tanec "kotek", který tančily děvčata při "přástkách"

## Žerotínské sokoly povede Tomáš Hrubý

(Tisková zpráva Tělocvičné jednoty Sokol Žerotín)

Dne 4. března 2022 se v zasedací místnosti KSZ Žerotín uskutečnila schůze Valné hromady Tělocvičné jednoty Sokol Žerotín, která byla ve znamení voleb orgánů tohoto pobočného spolku. O převzání se do jisté míry postaral starosta Tělocvičné jednoty Sokol Žerotín Vladimír Bajer, který se rozhodl navrhnout jako svého nástupce dosavadního náčelníka a matrikáře jednoty Tomáše Hrubého. Ten byl následně jednohlasně zvolen. Dosavadní starosta tento krok zdůvodnil zjednodušením řízení jednoty.

Podle nového starosty jednoty se musí výbor jednoty v následujícím období zaměřit na diverzifikaci

příjmů jednoty k hrazení nákladů hlavní činnosti, podporu aktivit pro děti a mládež, prohlubování úzké spolupráce s dalšími subjekty (zejména s obcí Žerotín, ZŠ a MŠ Žerotín a T. J. Sokol Hnojice) a pokračování v nastoleném pragmatickém kurzu. Mělo by se pokračovat v úspěšných akcích jednoty jako Sokol obci či Posezení u táborového ohně. Důraz by měl být kladen také na funkční a efektivní marketingovou strategii. Pro členy jednoty má být navržen a realizován motivační systém benefitů, který by měl zvýhodnit členy oproti nečlenům, a to v oblasti finančních nákladů za aktivity, které jsou provozovány společně členy i nečleny jednoty. Taktéž by mělo dojít k novelizaci provozního

řádu posilovny. Konkrétní opatření by měla být schválena výborem jednoty přibližně na přelomu dubna a května.

V personálním obsazení výboru jednoty nedošlo k žádným změnám s výjimkou „prohození“ Vladimíra Bajera a Tomáše Hrubého ve funkcích starosty a náčelníka a funkce matrikáře nebyla obsazena. Místostarostou jednoty zůstává Vojtěch Čouka, jednatelem Petr Pazdera, hospodářkou a náčelnicí Renata Ošťádalová a vzdělavatelem Radek Hrubý. Kontrolní komise zůstává ve složení Šárka Kaislerová, Stanislav Krejčí a Bronislav Novák.